

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR IF P&C INSURANCE AS GINČO NAGRINĖJIMO**

2024-12-04 Nr. 429-239
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjo ir *If P&C Insurance AS*, veikiančios Lietuvoje per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2023 m. rugsėjo 25 d. įvyko eismo įvykis, kurio metu susidūrė pareiškėjui nuosavybės teise priklausantis Y. Y. (toliau – automobilio *Audi A8L* vairuotojas) vairuojamas automobilis *Audi A8L* (valst. Nr. (duomenys neskelbtini)) ir Z. Z. (toliau – automobilio *VW Passat* vairuotojas) vairuojamas automobilis *VW Passat* (valst. Nr. (duomenys neskelbtini)). Eismo įvykio dalyviai užpildė eismo įvykio deklaraciją, joje atsakomybę už eismo įvykio metu padarytą žalą savo parašu deklaracijos 14 laukelio „Mano pastabos“ dalyje „Patvirtinu, jog esu atsakingas (-a) už eismo įvykį“ patvirtino automobilio *VW Passat* vairuotojas. Eismo įvykio deklaracijoje nurodyta, kad eismo įvykis įvyko „persirikiuojant“¹.

2023 m. spalio 5 d. automobilio *Audi A8L* vairuotojas kreipėsi į eismo įvykio kaltininko civilinę atsakomybę pagal transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo (toliau – TPVCPD) sutartį apdraudusį draudiką dėl draudimo išmokos, atlyginančios per eismo įvykį padarytą žalą.

Aprašydamas įvykio aplinkybes, pareiškėjui nuosavybės teise priklausančio automobilio vairuotojas nurodė, kad eismo įvykio kaltininkas persirikiuodamas „užkabino“ ir apgadino automobilį *Audi A8L*. Buvo užpildyta eismo įvykio deklaracija, joje nurodyta, kad apgadintas visas automobilio *Audi A8L* vairuotojo pusės šonas.

2023 m. spalio 5 d. draudikas informavo pareiškėją apie priimtą sprendimą. Draudikas, įvertinęs eismo įvykio dalyvių paaiškinimus, eismo įvykių vertinimui aktualius kelių ženklus, Kelių eismo taisykles (toliau – KET), nusprendė, kad automobilis *Audi A8L*, važiuodamas iš šalutinio kelio, turėjo duoti kelią automobiliui *VW Passat*, todėl automobilio *VW Passat* vairuotojas nėra atsakingas už eismo įvykio sukėlimą. Atsižvelgdamas į tai, draudikas nurodė neturintis pagrindo pareiškėjui mokėti draudimo išmokos, atlyginančios per eismo įvykį pareiškėjo patirtą žalą.

Automobilio *Audi A8L* vairuotojas nesutiko su draudiko sprendimu ir laikėsi pozicijos, kad dėl eismo įvykio kaltas automobilio *VW Passat* vairuotojas. Pastarasis savo poziciją grindė tuo, kad nors automobilio *VW Passat* vairuotojas ir buvo pagrindiniame kelyje, persirikiuodamas iš vienos eismo juostos į kitą, jis kliudė automobilį *Audi A8L*, po eismo įvykio atsisakė kviešti policijos pareigūnus įvykiui užfiksuoti, eismo įvykio deklaracijoje pripažino savo kaltę. Automobilio *Audi A8L* vairuotojas pateikė draudikui 2023 m. spalio 25 d. kilnojamojo turto vertinimo ataskaitą, kurioje įvertinta automobiliui padaryta žala ir nustatyta jo atkuriamoji vertė – 4 490 EUR.

2023 m. lapkričio 9 d. draudiko žalų ekspertas parengė specialisto išvadą, kurioje, vadovaujantis kompiuterinės eismo įvykio analizavimo ir modeliavimo programos eismo įvykio kilimo mechanizmo modeliu, nurodoma, kad eismo įvykį sukėlė automobilio *Audi A8L* vairuotojas, kuris, važiuodamas šalutiniu keliu, nepraleido Pramonės prospektu pagrindine gatve pirmąja juosta važiuosio automobilio *VW Passat*, kaip to reikalauja KET 154 punktą.

¹ Eismo įvykio deklaracijos 12 laukelio 10 langelis.

2024 m. liepos 3 d. automobilio *Audi A8L* vairuotojas pateikė draudikui pretenziją, joje nurodė su sprendimu nesutinkantis. Jo teigimu, draudiko specialisto išvadoje vadovaujamas tu, kad automobilio *Audi A8L* vairuotojas kažkada buvo šalutiniame kelyje, todėl laikomas kaltu dėl eismo įvykio. Tačiau išvadoje neįvertinama aplinkybė, jog automobilio *Audi A8L* vairuotojas jau buvo pagrindiniame kelyje ir jo manevras buvo užbaigtas, todėl jis tapo lygiaverčiu eismo dalyviu kartu su kitais tuo metu pagrindiniu keliu važiuovusiais automobiliais. Pasak jo, eismo įvykis nekilo dėl to, kad automobilio *Audi A8L* vairuotojas, išvažiuodamas iš šalutinio kelio, nesuteikė pirmenybės pagrindiniu keliu važiuojančiam automobiliui *VW Passat*, o priešingai – įvykis įvyko dėl to, kad, jau užbaigęs manevrą ir būdamas pagrindiniame kelyje, automobilio *Audi A8L* vairuotojas buvo taranuotas automobilio *VW Passat* vairuotojo. Automobilio *Audi A8L* vairuotojas reikalavo draudiko vadovautis eismo įvykio deklaracijoje nurodyta informacija, pripažinti jį nukentėjusiuoju ir išmokėti 4 490 EUR draudimo išmoką, atlyginančią eismo įvykio metu pareiškėjui nuosavybės teise priklausančiam automobiliui padarytą žalą.

2024 m. liepos 19 d. atsakyme į pretenziją draudikas nurodė jos netenkisiantis ir sprendimo nekeisiantis.

Pareiškėjas kreipėsi į Lietuvos banką dėl ginčo nagrinėjimo. Kreipimesi pareiškėjas pakartojo draudikui keliamą reikalavimą išmokėti 4 490 EUR draudimo išmoką. Taip pat pareiškėjas teigė, kad draudikas neįvertino automobilio *VW Passat* vairuotojo kaltės pripažinimo eismo įvykio deklaracijoje, nepagrįstai konstatavo, kad automobilio *Audi A8L* vairuotojas yra eismo įvykio kaltininkas, todėl nepagrįstai atsisakė išmokėti pareiškėjui draudimo išmoką.

Lietuvos banke gautas draudiko atsiliepimas į pareiškėjo kreipimąsi. Draudikas paaiškino, kad draudiko eksperto parengtoje specialisto išvadoje nustatyta, kad eismo įvykį sukėlė automobilio *Audi A8L* vairuotojas, pažeisdamas KET 154 punktą, kuris aiškiai nurodo, kad nelygiareikšmių kelių sankryžoje šalutiniu keliu važiuojantis vairuotojas privalo duoti kelią transporto priemonėms, artėjančioms prie sankryžos pagrindiniu keliu. Nors automobilio *Audi A8L* vairuotojas teigė, kad prieš pat eismo įvykį jis aplenkė kairėje pusėje buvusius automobilius (tai paneigia atliktas automobilių padėčių po eismo įvykio modeliavimas), tačiau toks manevras ne tik nėra leistinas, bet ir pažeistų KET 3.2 papunkčio reikalavimą „duoti kelią“. Draudikui nenustačius apdrausto automobilio *VW Passat* vairuotojo neteisėtų veiksmų, kurie būtų sąlygoję eismo įvykio kilimą, minėtam vairuotojui civilinė atsakomybė kilti negali, todėl negali būti tenkinamas pareiškėjo reikalavimas išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią automobiliui *Audi A8L* padarytą žalą.

Pasak draudiko, kadangi automobilio *Audi A8L* valdytojų civilinė atsakomybė eismo įvykio metu buvo drausta Vokietijos draudimo bendrovėje, kuri neturi pasiskyrusi korespondento žalos administruoti Lietuvoje, automobilio *VW Passat* valdytojas Z. Z., kaip nukentėjęs trečiasis asmuo, dėl patirtos žalos atlyginimo kreipėsi į draudiką, šis Lietuvos Respublikos transporto priemonių draudikų biuro (toliau – Biuras) vardu atliko žalos administravimo procedūrą ir išmokėjo draudimo išmoką, atlyginančią automobiliui *VW Passat* padarytą žalą. Draudikas atkreipė dėmesį, kad Biuras, įvertinęs žalos medžiagą, sutiko su draudiko sprendimu, kad automobilio *Audi A8L* vairuotojas yra atsakingas už eismo įvykio sukėlimą.

K o n s t a t u o j a m a :

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka ginčo šalių pateiktų įrodymų vertinimą ir jo pagrindu priima sprendimą.

Atsižvelgiant į ginčo šalių nurodytas aplinkybes ir pateiktus įrodymus, darytina išvada, kad šalių ginčas kilo dėl draudiko sprendimo atsisakyti išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjo eismo įvykio metu patirtą žalą, pagrįstumo.

Siekiant išspręsti tarp šalių kilusį ginčą, būtina nustatyti, ar draudiko sprendimas atitinka transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo nuostatas ir yra pagrįstas.

Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomąjį draudimą reglamentuoja TPVCAPD įstatymas.

TPVCAPD 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad draudimo išmoka šio įstatymo nustatyta tvarka mokama dėl nukentėjusiems tretiesiems asmenims padarytos žalos, kai už žalą atsakingiems asmenims valdant ar naudojant transporto priemonę atsiranda civilinė atsakomybė. Pagal TPVCAPD sutartį, kaip nuostolių draudimo sutartį, mokama draudimo išmoka yra skirta atlyginti žalą, per eismo įvykį padarytą asmeniui, turtui ir neturtinei žalai, taip pat nuostoliams, atsiradusiems kaip eismo įvykio padarinys, kompensuoti (TPVCAPD įstatymo 2 straipsnio 2 ir 5 dalys). To paties įstatymo 19 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad draudikas moka tik įrodymais pagrįstos per eismo įvykį padarytos žalos dydžio išmoką, neviršijančią šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytą draudimo sumą, ir turi teisę atmesti nepagrįstus reikalavimus dėl žalos, padarytos per eismo įvykį, atlyginimo.

Atsižvelgiant į nurodytą teisinį reglamentavimą, pažymėtina, kad draudiko prievolė mokėti draudimo išmoką kyla ne dėl bet kurio įvykio, o tik dėl tokio, dėl kurio atsiranda transporto priemonės valdytojo civilinė atsakomybė (TPVCAPD įstatymo 2 straipsnio 3 dalis, 3 straipsnio 1 dalis, 16 straipsnio 1 dalis). Todėl draudikui pareiškėjas mokėti draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjo automobiliui *Audi A8L* per 2023 m. rugsėjo 25 d. eismo įvykį padarytą žalą, kiltų, jei žala būtų atsiradusi dėl automobilio *VW Passat* valdytojo neteisėtų veiksmų ir būtų nustatytos visos civilinės atsakomybės sąlygos.

Pagal Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 98 straipsnio 2 dalį, draudikas privalo tirti aplinkybes, būtinas draudžiamąjį įvykio faktui, pasekmėms ir draudimo išmokos dydžiui nustatyti, dėdamas reikiamas pastangas. Eismo įvykio metu padarytos žalos nustatymo ir išmokos mokėjimo taisyklių² (toliau – Taisyklės) 17 punkte draudžiamąjį įvykio fakto egzistavimas taip pat įvardijamas kaip viena iš būtinų sąlygų, įgyvendinant nukentėjusio trečiojo asmens reikalavimo teisę į draudimo išmokos mokėjimą.

Pagal Taisyklių 38 punktą, draudikas priima sprendimą dėl draudimo išmokos mokėjimo, atsižvelgdamas į dokumentus ir informaciją, įrodančius draudžiamąjį įvykio faktą. Taisyklių 47 punkte nustatyta, kad draudimo išmoka mokama, kai nustatomas atsakingas dėl žalos padarymo asmuo (nesant TPVCAPD įstatyme nurodytų išimčių), draudžiamąjį įvykio faktas, aplinkybės ir žalos dydis. Remiantis nurodytomis teisės aktų nuostatomis, darytina išvada, kad draudiko prievolės išmokėti draudimo išmoką pagal teisinį reglamentavimą ir draudimo sutartį atsiradimas siejamas su draudžiamąjį įvykio fakto nustatymu.

Pareiškėjas savo reikalavimą draudikui iš esmės grindžia tuo, kad automobilio *VW Passat* vairuotojas savo atsakomybę dėl eismo įvykio patvirtino eismo įvykio deklaracijoje. Vis dėlto, pareiškėjui kreipusis į draudiką dėl draudimo išmokos mokėjimo, šis pateikta eismo įvykio deklaracija nesivadovavo.

TPVCAPD įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta, kad eismo įvykio deklaracija yra pildoma tais atvejais, kai eismo įvykio dalyviai sutaria dėl eismo įvykio aplinkybių ir, vadovaudamiesi KET nuostatomis, nekviečia policijos į eismo įvykio vietą. Pagal minėtą straipsnį, esant nurodytoms sąlygoms, transporto priemonės valdytojas privalo eismo įvykio deklaracijoje nubraižyti eismo įvykio schemą, aprašyti eismo įvykio aplinkybes ir duoti visiems eismo dalyviams pasirašyti.

Dėl eismo įvykio deklaracijos įrodomosios reikšmės yra išsamiai pasisakęs kasacinis teismas, kuris, vertindamas eismo įvykio deklaracijos 14 laukelio „Mano pastabos“ apatinėje dalyje „Patvirtinu, jog esu atsakingas (-a) už padarytą žalą“ užpildymą, konstatavo, kad teisiniu reguliavimu dėl eismo įvykio fiksavimo nekviečiant policijos į eismo įvykio vietą nesiekama įpareigoti asmenis sudaryti juos teisiškai įpareigojančiai saistanti susitarimą dėl civilinės atsakomybės sąlygų nustatymo, minėto laukelio užpildymas iš esmės reiškia eismo įvykio dalyvių subjektyvų įvykio aplinkybių įvertinimą, t. y. eismo dalyvių nuomonės pateikimą. Teisėjų kolegijos vertinimu, atsižvelgiant į tai, kad eismo įvykis nėra kasdienė situacija ir eismo įvykio dalyviai įprastai būna streso būsenos, nebūtų pagrįsta reikalauti, kad jie iš karto po eismo įvykio atliktų veiksmus, kuriais būtų sukuriama, pakeičiamos ar panaikinamos civilinės teisės ir pareigos³.

Minėtoje nutartyje kasacinis teismas nurodė, kad teisinis reguliavimas, viena vertus, suponuoja, kad, TPVCAPD draudikui sprendžiant klausimą dėl draudimo išmokos mokėjimo ir siekiant nustatyti eismo įvykio aplinkybes bei atsakingą už eismo įvykio metu padarytą žalą vairuotoją (jo, kaip kaltininko, atsakomybę), eismo įvykio deklaracija ar ją atitinkantis

² Patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 23 d. nutarimu Nr. 795.

³ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. birželio 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-251-1075/2018.

dokumentas, kai eismo įvykio dalyviai nepranešė apie eismo įvykį policijai, yra pagrindinis ir pirminis dokumentas, kuriuo turi vadovautis draudikas.

Kita vertus, teisinis reguliavimas neatleidžia draudiko nuo pareigos ištirti aplinkybes, būtinas draudžiamąjį įvykį faktui, pasekmėms ir draudimo išmokos dydžiui nustatyti. Todėl, jei draudikui kyla abejonių dėl eismo įvykio aplinkybių, atsižvelgiant į įvykį, eismo įvykio deklaracijoje ar ją atitinkančiame dokumente nurodytą informaciją ar kitas aplinkybes, pavyzdžiui, kai eismo įvykio deklaracijoje ar ją atitinkančiame dokumente nurodytos aplinkybės nesutampa su kitomis aplinkybėmis ar informacija, jis privalo išsamiai ištirti eismo įvykio aplinkybes, siekdamas nustatyti draudžiamąjį įvykio faktą, pasekmes ir draudimo išmokos dydį.

Kasacinio teismo teisėjų kolegijos vertinimu, nutartyje atlikta teisinio reguliavimo analizė patvirtina, kad eismo įvykio deklaracija ar ją atitinkantis dokumentas, nors ir yra pagrindinis, tačiau nėra vienintelis dokumentas, esantis pagrindu draudikui spręsti apie aplinkybes, būtinas draudžiamąjį įvykį faktui, pasekmėms ir draudimo išmokos dydžiui nustatyti⁴.

Nagrinėjamu atveju draudikas, priimdamas sprendimą, kad įvykis įvyko kitomis aplinkybėmis, nei eismo įvykio deklaracijoje nurodė vairuotojai, iš esmės rėmėsi draudiko žalų eksperto parengtos specialisto išvados duomenimis. Atsižvelgiant į šias aplinkybes, toliau vertinama, ar draudiko pateikti paaiškinimai ir juos pagrindžiantys įrodymai yra pakankami tam, kad būtų paneigtos eismo įvykio deklaracijoje nurodytos eismo įvykio aplinkybės ir būtų galima konstatuoti, kad automobilio *VW Passat* vairuotojui nekilo civilinė atsakomybė už eismo įvykio metu pareiškėjo automobiliui padarytą žalą.

Specialisto išvadoje nurodyta, kad buvo vertinama eismo įvykio deklaracijoje nurodyta informacija, automobilių apgadinimų po eismo įvykio nuotraukos ir nuotraukos iš eismo įvykio vietos, vairuotojų pateikti paaiškinimai apie susidūrimo aplinkybes. Draudiko ekspertui specialia kompiuterine programa *PC-Crash* sumodeliavus įvykį, nustatyta, kad automobilio *Audi A8L* vairuotojas, važiuodamas šalutiniu keliu, nepraleido pagrindine gatve pirmąja juosta važiuosio automobilio *VW Passat*.

Specialisto išvadoje nurodyta, kad automobilio *Audi A8L* vairuotojas paaiškino, kad važiuodamas šalutiniu keliu visus automobilius, buvusius kairėje pusėje (t. y. pagrindiniame kelyje), aplenkė, taip atsidūrė pagrindiniame kelyje, o automobilio *VW Passat* vairuotojas persirikiavo ir atsitrenkė į pareiškėjui nuosavybės teise priklausančią automobilį *Audi A8L*. Specialisto išvadoje taip pat nurodyta, kad automobilio *VW Passat* vairuotojas paaiškino, kad išvažiavęs iš žiedinės sankryžos vairuotojas matė, kad dešinėje kelio pusėje yra juosta, kuri išeina ne iš žiedo, o iš kitos gatvės, o už šviesoforo lieka tik dvi juostos. Užsidegus žaliajam šviesoforo signalui, vairuotojas važiavo savo eismo juosta tiesiai, kitas automobilis (*Audi A8L*) eismo juosta, išeinančia iš kitos gatvės, taip pat važiavo tiesiai, automobilis *VW Passat* atsitrenkė į automobilio *Audi A8L* sparną.

Specialisto išvadoje įvertintos eismo įvykio vietos nuotraukos, kuriose matoma, kad, išvažiuojant iš žiedinės sankryžos į Pramonės prospektą, yra dviejų eismo juostų pagrindinis kelias, o privažiavus šviesoforą, į Pramonės prospektą iš dešinės, jungiasi šalutinis kelias, t. y. šalutinio kelio juostos trajektorija kertasi su pagrindinio kelio pirma eismo juosta.

Specialisto išvadoje paaiškinta, kad, pagal eismo įvykio dalyvių pateiktus paaiškinimus ir eismo įvykio deklaracijoje pavaizduotą schemą, susidūrimas įvyko Pramonės prospekto pirmoje eismo juostoje. Užsidegus žaliajam šviesoforo signalui, automobilis *Audi A8L*, įvažiuodamas iš šalutinio kelio į pagrindinio kelio pirmą eismo juostą, susidūrė su pagrindiniame kelyje pirma eismo juosta važiuosiu automobiliu *VW Passat*. Susidūrimo metu pirminis kontaktas įvyko tarp automobilio *VW Passat* dešinės pusės priekinio sparno bei priekinio bamperio ir automobilio *Audi A8L* kairės pusės priekinio sparno bei priekinio ratlankio.

Specialisto išvados duomenimis, įvykio vietoje padarytose nuotraukose yra matoma, kad automobilio *Audi A8L* judėjimo kryptimi yra kelio dangos kelio pirmumą nurodantys ženklai, t. y. ties įvažiavimu į Pramonės prospektą yra pirmumo kelio ženklas Nr. 203 „Duoti kelią“, kuris pagal KET reiškia, kad „Vairuotojas privalo duoti kelią transporto priemonėms, važiuojančioms kertamuoju ar prisijungiančiuoju keliu, o esant papildomai lentelei Nr. 843 „Pagrindinio kelio kryptis“, – važiuojančioms pagrindiniu keliu“ (KET 1 priedo 3 punktas). Ant kelio važiuojamosios dangos yra horizontalusis kelio ženklinimas: „Iš trikampių sudaryta linija rodo vietą, kur vairuotojas privalo duoti kelią kertamuoju ar prisijungiančiuoju keliu

⁴ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. birželio 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-251-1075/2018.

važiuojančioms transporto priemonėms" (KET 3 priedo 1.12. papunktis).

Remiantis atlikto įvykio aplinkybių tyrimo duomenimis, specialisto išvadoje konstatuojama, kad, pagal nustatytas eismo įvykio aplinkybes, eismo įvykį sukėlė automobilio *Audi A8L* vairuotojas Y. Y., nes važiuodamas šalutiniu keliu nepraleido Pramonės prospektu, t. y. pagrindine gatve, pirma eismo juosta važiuojančio automobilio *VW Passat*, taip pažeisdamas KET 154 punkto reikalavimą: „Nelygiareikšmių kelių sankryžoje šalutiniu keliu važiuojantis vairuotojas privalo duoti kelią transporto priemonėms, artėjančioms prie sankryžos pagrindiniu keliu.“ Automobilio *VW Passat* vairuotojas, vadovaujantis specialisto išvados duomenimis, važiuodamas Pramonės prospektu, t. y. pagrindiniu keliu, pirma eismo juosta tiesiai, KET nepažeidė.

Papildomai pažymėtina, kad Lietuvos bankui pateikti duomenys patvirtina, jog Biuras, įvertinęs žalos medžiagą, 2024 m. liepos 17 d. išvadoje apie draudimo išmokos kompensavimą atsakingu už eismo įvykį pripažino automobilio *Audi A8L* vairuotoją. Be kita ko, automobilio *Audi A8L* vairuotojas susirašinėdamas su draudiku neginčijo aplinkybės, kad prieš įvykstant eismo įvykiui jis važiavo šalutiniu keliu, priešingai – su šia aplinkybe sutiko.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotoje teisės aiškinimo ir taikymo praktikoje konstatuojama, kad konkretūs faktiniai duomenys, gauti ekspertinio tyrimo metu, gali būti atmesti kaip įrodymai, jei manoma, kad jie nepagrįsti, nepatikimi ar turi kitokių trūkumų. Kitiškai vertinti eksperto išvadą ar jos dalį galima tada, kai ekspertizės turinys prieštaringas, išvados neišplaukia iš tyrimo eigos, išvada pateikta neatlikus tyrimo arba jis atliktas neišsamiai ir kitais panašiais atvejais, kai kyla pagrįstų abejonių dėl ekspertinio tyrimo eigos ir rezultatų. Eksperto išvada pripažįstama pakankamu įrodymu, jeigu šios išvados duomenys yra nuoseklūs ir išsamūs, taip pat jei eksperto išvada neprieštarauja faktiniams duomenims, gautiems iš tos pačios rūšies ar skirtingų įrodinėjimo priemonių. Eksperto išvada laikoma pagrįsta, jeigu, įvertinus ginčo šalių pateiktą įrodymų visumą, eksperto išvados duomenys leidžia daryti pagrįstą išvadą apie įrodinėjamų faktinių aplinkybių buvimą ar nebuvimą⁵.

Lietuvos bankui pateikti įrodymai patvirtina, kad specialisto išvada buvo parengta, vadovaujantis įvykio administravimo metu draudiko surinktais įrodymais: eismo įvykio deklaracijos duomenimis, įvykio dalyvių paaiškinimais apie įvykio aplinkybes ir šiuos duomenis įvertinus kartu su turimais įrodymais apie įvykio vietą ir įvykyje dalyvavusių automobilių sugadinimus, patvirtinančius įvykio mechanizmą. Specialisto išvada taip pat neprieštarauja ir Biuro vertinimui, kurio pagrindu buvo konstatuota, kad automobilio *Audi A8L* vairuotojui kyla civilinė atsakomybė už eismo įvykio kilimą.

Nagrinėjamu atveju objektyvių duomenų, leidžiančių abejoti specialisto išvados duomenų pagrįstumu, Lietuvos bankui pareiškėjas nepateikė. Taigi, vadovaujantis Lietuvos bankui pateiktą įrodymų visumos vertinimu, darytina išvada, kad specialisto išvados, kuri buvo parengta įvykio administravimo metu surinktų įrodymų pagrindu, duomenys nebuvo nugincyti objektyviais įrodymais.

Atsižvelgiant į tai, pažymėtina, kad ekspertinio tyrimo pagrindu parengta specialisto išvada yra pripažintina pakankamu įrodymu, patvirtinančiu, kad automobilio *VW Passat* vairuotojas nėra atsakingas už eismo įvykio metu pareiškėjo automobiliui *Audi A8L* padarytą žalą. Nenustačius automobilio *VW Passat* vairuotojo civilinės atsakomybės sąlygų (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.246–6.249 straipsniai), darytina išvada, kad draudikas, vadovaudamasis įvykio administravimo metu surinktais įrodymais, priėmė pagrįstą sprendimą atsisakyti pareiškėjui išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią eismo įvykio metu pareiškėjo automobiliui padarytą žalą. Taigi, pareiškėjo keliamas reikalavimas yra atmestinas kaip nepagrįstas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui

⁵ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. birželio 17 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-386-469/2015.

neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius

Arūnas Raišutis